

ЧАЛАВЕК ЯК ЦУД

ЦЯРПЕННЕ І СТРЫМАНАСЦЬ

Такія, на жаль, таксама трапляюцца сярод падапечных сястры міласэрнасці. І амаль ва ўсіх ёсць пэўныя праблемы ў адносінах з родзічамі. Таму адзін з найважнейшых прынцыпаў работы — стрыманасць у выказваннях, ацэнках, ніякай інфармацыі нельга выносіць за сцены кватэры. Людзі дзеляцца сваімі крыўдамі, робяць гэта эмацыйна, бывае, згушчаюць фарбы, дапаўняюць падзеі здагадкамі. Дык вось, з адной калегай Валянціны Васкабойнік здарылася непрыемнасць. Спачувваючы сваёй падапечнай, жанчына расказала іншым людзям пра чэрствасць яе родных. А тыя ўсё сваякам і перадалі. Здарыўся вялікі скандал, потым родзічы прымірыліся, а сястра міласэрнасці засталася ворагам і для аднаго, і для другога боку. Пра гэты выпадак Валянціна Іванаўна даведлася падчас курсаў павышэння кваліфікацыі. Цяпер задала, каб праілюстравач асаблівасці сваёй работы. Яна ж медыцынскі работнік, а першы прынцып медыцыны: «Не нашкодзь!»

Яшчэ, адзначала суразмоўца, трэба валодаць вялікім цярпеннем. Найперш — тым, хто разглядае для сябе перспектыву работы сястрой міласэрнасці. Большасць пацыентаў, якіх даводзіцца даглядаць, людзі старыя, хворыя і даволі капрызныя. «Вось, напрыклад, кажу адной бабульцы: «Заўтра прыйду крыху раней, будзем купацца». Прыходжу, а мая пацыентка яўна не ў настроі. І што я магу? Настойваць, не звважаючы на яе старэчыя капрызы? Не. Калі мая асцярожная размова ў бок карыснасці і прыемнасці ванны не мае ніякага водгуку, спакойна пераношу купанне на наступны раз».

І такіх нюансаў тысячы ў самых розных варыяцыях. Валянціна Іванаўна згадвае аднаго вельмі старога пацыента, які страшна не любіў стрыгчы пазногці: «Як дзіця малое, заўпарціцца, і ўсё тут. Сілай жа не будзеш прымушаць былога вайскоўца ціха сядзець з працягнутай для гігіенічнай працэдурі рукой. Аднойчы адрасціў цэлыя кіпцюры і ніяк не згаджаўся абрэзаць іх, — успамінае медсястра. — А я кажу: «А што, Юрый Пятровіч, калі да вас часам зойдзе хто з былых заслужыўцаў? Вы ж заўсёды былі акуратным, падцягнутым, відным вайскоўцам». (Я не ведаю, якім ён быў, але трапляў ў самую кропку. Мой дзядок лагоднее. Хутка раблю ванначку, прыводжу рукі ў парадак. Ён аглядае свае пальцы і кажа: «Дзякуі, сястрычка!»

ПЕРАД ДЗВЯРЫМА І ЗА ДЗВЯРЫМА

Заводжу гаворку аб тым, што не кожная медсястра з адпаведнай кваліфікацыяй зможа прысвяціць сябе такой вольнай рабоце. Валянціна Іванаўна пагаджаецца. Кажа, што трэба ад-

Валянціна ВАСКАБОЙНІК (справа) — хуткая дапамога, сацыяльны работнік, суразмоўца і дарадчыца для дзевяці нямоглых людзей.

кінучь усялякую грэблівасць, пагарду, трэба ўмець у кожным са сваіх пацыентаў бачыць чалавека, які мае патрэбу ў дапамозе. Аднойчы ў яе пад апекай была жанчына, якая доўга ляжала. У хворай утварыліся глыбокія пролежні. Раны трэба было кожны дзень апрацоўваць, калоць абязбольвальныя.

Пытаюся, як спраўляцца са сваімі эмоцыямі, калі на тваіх вачах пакутуе чалавек, а ты нічым не можаш дапамагчы. Мая суразмоўца задумваецца, а потым павольна гаворыць: «Гэта даецца нечым нахшталт уласнага трэнінгу. Варта адразу настроіць сябе, усвядоміць, што калі зачыняеш дзверы кватэры свайго пацыента, усё пакідаеш за дзвярыма, бо цябе чакаюць іншыя людзі, якім патрэбна твая дапамога. Інакш цябе надоўга не хоціць, а гэта нікому не патрэбна».

«Не менш важна навучыцца пакідаць перад парогам падапечных свае праблемы. Здраеаецца, ідзеш, па дарозе абдумваеш нешта сваё, і здароўе бывае ў цябе не лепшым, і настрой адпаведным. Але перад тым, як націснуць на кнопку званка, на імгненне спыняешся, пераключаеш увагу, і ў кватэру заходзіш з усмешкай. Інакш не варта брацца за такую работу», — падсумоўвае Валянціна Іванаўна.

ЯК З РОДНЫМ ЧАЛАВЕКАМ

Разам заходзім да пацыенткі Веры Міхайлаўны Кукашук, якая вельмі рада прыходу медсястры. Веры Міхайлаўне ўсяго семдзесят гадоў, але дыягназаў у яе цэлы букет. Галоўная бяда — суставы, з-за якіх дрэнна ходзяць ногі. Да таго ж жанчына нядаўна пахавала мужа. Валянціна Іванаўна адразу мерае ціск. Паколькі прыбор паказвае вельмі высокія лічбы, медсястра знаходзіць патрэбную таблетку ў аптэчцы, ідзе на кухню па ваду. І толькі праз

хвіліну-другую пасля прыёму лекаў дазваляе падапечнай пагаварыць.

Вера Міхайлаўна ахвотна расказвае, як яна працавала ў гарадской паліўнай арганізацыі. Некалькі гадоў удалося папрацаваць і пасля выхаду на пенсію, і далей ёй кантракт гатовы былі працягнуць, але здароўе не дазволіла. А муж яе, Аляксандр Іванавіч, 40 гадоў адпрацаваў у міліцыі... А цяпер вось застаецца адна забава, любімае хобі — вышываць. Урачы не вельмі рэкамендуюць вышыванне — з-за хваробы вачэй. Але ў светлы дзень, каля акна, яна дазваляе сабе заняцца любімай справай. А яшчэ чакае, калі да яе Валянціна Іванаўна забяжыць. Перамовіцца з ёй словам стала неабходнасцю — як з родным чалавекам.

«Нават тыя, у каго добрыя надзейныя сем'і, не застрахаваны ад адзіноцтва».

Ужо збіраемся адыходзіць, Вера Міхайлаўна гаворыць медсястры, што трэба было б наведацца ў паліклініку.

— Ісці цяпер слізка, небяспечна пры вашых праблемах. На наступным тыдні будучь выхадныя ў майго сына, папрашу, ён падвязе — кажа Валянціна Іванаўна.

КРЫНІЦА СІЛ

Валянціна Васкабойнік ужо адсвяткавала ўласнае 60-годдзе, даўно — удава. Але яна чалавек надзвычай энергічны. На банальнае пытанне наконт таго, адкуль бяруцца сілы, няспешна расказвае пра сваё жыццё.

Нарадзілася і вырасла ў расійскай глыбінцы. У бацькоў было тры дачкі, і ўсе сталі медсёстрамі. Замуж выйшла за лётчыка, ён і прывёз

Валянціну ў Кобрын у 1972 годзе. Працавала медсястрой у паліклініцы, прайшла розныя аддзяленні. А ў 1987 годзе вызвалілася стаўка ў аддзяленні Чырвонага Крыжа. Ёй і прапанавалі. Згадзілася, таму што графік работы быў больш гнуткі, чым у паліклініцы. Спадзявалася, што будзе больш магчымасцяў удзяляць увагу ўласным дзеям. Варта сказаць, што раней спецыфіка гэтай службы была іншая, медсёстры аказвалі толькі медыцынскія паслугі. Цяпер дабавіўся сацыяльна-бытавы напрамак, на работу даводзіцца траціць больш часу. І вось ужо без малаго трыццаць гадоў сястра міласэрнасці Валянціна Васкабойнік спяшаецца да сваіх падапечных, да тых, хто яе чакае.

— Апошняя і трымае ў рабоце, дае сілы, — разважае мая суразмоўца.

І ўспамінае амаль што даўні выпадак. Развозіла яна неяк велікодных падарункі ад Чырвонага Крыжа адзінокім пенсіянерам. Падарункі былі добрыя: яйкі выдзеліла птушкафабрыка, хлебазавод прыгатаваў кулічы, спонсары дабавілі цукерак, іншых прысмакаў. Усё гэта асвяцілі ў царкве. Даставіла па спіску, пазваніла ў кватэру нават не сваёй падапечнай, а жанчыны, якую абслугоўвае сацыяльны работнік. Адкрыла маленькая, кволая бабулька. Медсястра працягнула ёй пакунак, а ў старой жанчыны слёзы пасыпаліся градам. Стала высвятляць, што здарылася, што яе так засмуціла. А тая адказвае, што раніцай малілася, прасіла ў Бога, каб хоць якую крошку булкі асвятчонай дзе ўзяць, сама ўжо да царквы дайсці не можа... А тут цэлы падарунак, як цуд! І ўсё асвятчонае. Цяпер і ў яе адзінокім жытле будзе свята. Ледзьве супакоіла расчуленую бабульку.

— Калі бабка дваццаць разоў падзякуе табе ўслед, пажадае здароўя, — то знаходзяцца сілы, разумееш, дзеля чаго жывеш. Наогул, на гэтай рабоце становішся філосафам, — разважае далей Валянціна Іванаўна. — Бо кожны дзень сутыкаешся з адзінотай, цяжкай старасцю, хваробамі старых, якія раней былі ваеннымі, партыйнымі работнікамі, настаўнікамі, рабочымі, многія з якіх маюць дзяцей. Ніхто дакладна не ведае, якая яго чакае старасць. І ніхто ў гэтым свеце ні ад чаго не застрахаваны. На нейкім этапе скурай пачынаеш адчуваць, што доўг чалавека — праўляць спагаду да нямоглага.

Бывае, людзі ледзь не абураюцца, а то проста стараюцца хутчэй адмагнуцца, калі ў калектывах аб'яўляюць збор грошай на патрэбы Чырвонага Крыжа. Звычайна збіраюць капейкі, аб прызначэнні якіх, праўда, мала хто нешта ведае канкрэтнае. Дык вось, да ведама тых, хто зацікавіцца раскладамі грамадскай арганізацыі: зарплата медыцынскай сястры міласэрнасці не дасягае двух мільёнаў рублёў чыстымі. Пра работу я пісала вышэй. І варта памятаць, што ніхто не ведае пра фінал свайго жыцця.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by
Кобрынскі раён.

ФАКТЫ	ПАДЗЕІ	НАВІНЫ	ФАКТЫ	ПАДЗЕІ	НАВІНЫ
-------	--------	--------	-------	--------	--------

ТУТ ЖЫВЕ ВЕТЭРАН

Першае мерапрыемства патрыятычнай акцыі пад назвай «Тут жыве ветэран» прайшло ў Брэсце. На доме, дзе пражывае ўдзельнік Вялікай Айчыннай вайны Міхаіл Данілавіч Пралею, з'явілася таблічка, на якой адлюстраваны ваенныя ордэны і напісаны словы падзякі абаронцу Радзімы. Прымацавалі ўказаны знак актыўнасці БРСМ разам са старшынёй абласнога аддзялення Беларускага фонду міру Лідзіяй Раманюк.

Дарэчы, акцыя была прымеркаваная да дня нараджэння ветэрана. Міхаілу Данілавічу споўнілася 92 гады. Яго цёпла павіншавалі, уручылі падарунак. А расказ былога воіна пра падзеі ваенных гадоў запісалі. Ён стане першай старонкай у электроннай кнізе ўспамінаў, якую плануецца размясціць на інтэрнэт-рэсурсах Брэсцкай абласной арганізацыі БРСМ.

Арганізатарам акцыі выступае грамадскае аб'яднанне «Беларускі фонд міру». Кампанія распачалася з Мінскай вобласці і прадоўжылася ў Брэсце. Паводле слоў старшыні абласной арганізацыі Беларускага фонду міру Лідзіі РАМАНЮК, да 9 Мая плануецца наведаць усіх ветэранаў вайны і размясціць на іх дамах памяtnыя таблічкі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

«ДЗЯКУЙ ЗА ЧУЛАСЦЬ І БЕЗДАКОРНУЮ СЛУЖБУ»

Гэтыя словы Лідзія Клімчук са Старых Дарог Мінскай вобласці адраса-

вала начальніку Бабруйскага РАУС Міхаілу ЕРМАЛОВІЧУ.

У лісце ў міліцыю жанчына паведаміла, што звярнуцца да праваахоўнікаў яе прымусіў падман пакупнікоў. Праз аб'яву ў газеце яна прадала бычка на мяса, але хутка зразумела, што прадпрымальныя людзі з Бабруйска не дадалі ёй 200 тысяч рублёў.

Спачатку Лідзія разгубілася, а потым знайшла ў інтэрнэце каардынаты бабруйскага райаддзела міліцыі і набрала першы па спісе нумар, як высветлілася, начальніка. Жанчына паскардзілася яму на невядомых крыўдзіцеляў і паведаміла нумар машыны, на якой павезлі яе злашчаснага бычка. Не прайшло і паўгадзіны, як на нячыстых на руку прадпрымальнікаў выйшаў нарад аператывуна-дзяжурнай службы РАУС і грошы былі перададзены грамадзянцы.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

ЗАПАС НА ВЫПАДАК НЕЎРАДЖАЮ

Лясгасы краіны летась нарыхтавалі ў два разы больш ляснога насення, чым планавалі: амаль 140 тон, што складае 211 працэнтаў ад гадавога задання.

У тым ліку нарыхтавана 101,7 тоны жалудоў дуба (207 працэнтаў), з іх 8,4 тоны — селекцыйных, 30 тон насення хваёвых парод (амаль 222 працэнты), з іх 2,9 тоны — селекцыйных, і 8,2 тоны насення іншых парод. Як паведамілі ў прэс-службе Міністэрства лясной гаспадаркі, усяго на працяглым захоўванні ў халадзільных камерах знаходзіцца звыш 36 тон насення хваёвых парод, што забяспечвае на выпадак

неўраджайных гадоў пяцігадовую патрэбу лясгасаў у пасяўным матэрыяле.

Сяргей РАСОЛЬКА.

...ПЛЮС БУЛЬБАФІЛУМ НАЙПРЫГАЖЭЙШЫ

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь 28 студзеня выпусціла ў абарачэнне новыя паштовыя маркі. На іх — архідзі саркахілус відавы, зігапетаалум плямісты, дэндробіум адзіны, бульбафілум найпрыгажэйшы.

Праект падрыхтаваны ў супрацоўніцтве з Цэнтральным батанічным садом Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Дызайн Алены Мядзведзь. У дзень выпуску ў сталічным аддзяленні сувязі №1 (крама «Філатэлія», вул Маскоўская, 16) адбудзецца спецыяльнае гашэнне на канверце «Першы дзень». Да гэтага ж выпуску падрыхтаваны карткі для картмаксімуму.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.